

„Edinost“

z a j a e n k r a t n a d a n . r a z u n n e d e l j i n r a z n i k o v , o b 4 . u r i z v e r e r .

Naročnina znaša:

z a c e l o l e t o 24 k r o n
z a p o l l e t a 12 „
z a č e t i r l e t a 6 „
z a e n m e s e c 2 k r o n i

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); vven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za vsako kratko naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Internacionalizem naših dijakov.

V.

Da pa ne bo mislil kdo, da smo morda pretiravali, ali kaj potikali, ko smo rekli, da mladi gospodje — istotako kakor tudi socialni demokratje in sploh vsi oni, ki hočejo na ceneni način opravičevati svoj indiferentizem oziroma na boj, ki ga bije naš narod za svojo narodno-politično ekzistenco — postavljajo jednostavno v eno in isto vrsto slovensko in nemško buržoazijo, naj navedemo tu doslovni izrek mladega slovenskega gospoda praškega: »Mi se vedno izgovarjamo: Nemci so vsega krivi, ali pa Židje; nemški buržoazijec pa vrača vse na Slovane. Krivi smo v prvi vrsti mi sami, naše plitvo, površno, frazasto narodnjaštvo.«

Tako je mladi mož zadostil svoji visoko razviti pravičnosti. Oboji so ničvredni, oboji se dajo voditi od enakih zlih nagonov, oboji so požrešni — in zaključek je tu, kakoršnega si je želel mladi gospod: mahaj po slovenski »buržoaziji«! In kaj je mladi mož vse očital tej »buržoaziji«! Ako bi bila res taka, kakor jo slika on, ne bi bila vredna, da božje solnce nanjo sije in da jo zemlja nosi. Ako bi jo proklestvo naroda strlo v prah, da ne bi ostalo ni sledi več o njej — to bi bila le pravična in zaslužena kazen. Ta »buržoazija« pošilja ljudstvo v boj, sama pa se odteguje boju; ta »buržoazija« zahteva od ljudstva žrtev, ne stori pa ničesar, da bi je postavila na trda tla; »buržoazija« odira ljudstvo in je privedla na beraško palico ta »buržoazija« podi ljudstvo iz občin, da ne treba, dajati mu domovinske pravice itd.

Čitatelj, ako se še sedaj ne zgraša nad to »buržoazijo«, potem nimaš duše v sebi in srce ti je okamenelo. Seveda govori mladi gospod o »češki buržoaziji«. To pa ni nikak izgovor. On je vse te ljute zatožbe napisal v slovenskem listu in priredil za naše slovensko ljudstvo, a mi si niti misliti ne moremo, da bi se ne bil v polni meri zavedal možnosti in verjetnosti, da bo iz njegovih zatožb na adresu češke »buržoazije« slovenski, zlasti nerazodnejši čitatelj, delal svoje zaključke in sodbe tudi o slovenski takolimenovani »buržoaziji« (katere pa, v stogem pomenu te besede, prav za prav niti nimamo), ne izvzemši pokrajinskih Slovencev. Te možnosti in verjetnosti se je moral zavedati tem bolj, ko on sam ni napisal ni jedne same besede — in v tem vidimo mi (oprostite, mi si ne moremo pomagati): mala fides! — ko je ni napisal, pravimo nijedne besede, ki bi vsaj namigovala, da je v sedanjí »buržoaziji« tudi častnih izjem, da je v tej »buržoaziji« tudi poštenih mož, ki pošteno mislijo se svojim narodom! On vidi le brezvestne izkoriščevalce, sleparje in oderube.

Komu se še vidi očitjanje, ki je je napisal naš praški dopisnik — da je namreč v jednom delu naše visokošolske mladine čutstvomano zastrupljeno — prehudo in nezastuženo? Jedna jedina okolnost more opravičevati mlade gospode, in ta je ravnotežje, da so še — mladi, da sledé našim bojem le izza svojih učnih knjig in pa izza kavarniških omizij in da torej ne morejo imeti pravega pojma, kaj in koliko morajo dela ti oni, ki stojijo na čelu narodnega gibanja zlasti na eksponiranih točkah. Mi bi želeli mladim gospodom, da bi čim prej sodelovali le na jedni sami volilni kampanji v Trstu ali v Istri, da bi vsaj jedno leto opazovali naše življenje in da bi spoznavali vse borbe in napore, skrbí in žrtve, ki jih treba nositi onim, ki so na čelu: dan na dan, skoro uro za uro: borbe za vsako mrvo najprimitivnejega prava, o kate-

rih pa širša javnost ničesar ne ve! Potem bi mladi gospodje bržčas malce modificirali svojo sodbo o naši »buržoaziji«. Če mladi gospodje ne verujejo nam, naj se le potrudijo malce v naše širše, delavske kroge; tam dobe jako poučnih informacij. Da pa je v tem meščanstvu tudi slabih, žalostnih izglede — kdo bi hotel tajiti to! Ali grehov pojedincev, in bodi tudi: mnogih pojedincev ni smeti kar generalizirati!

To je krivično; taka krivica involvira tudi grdo nevhvalečnost, in je herostatska, ker meče senco tudi na ljudi s pošteno voljo za pošteno delo! Ali mladim gospodom nikoli ne prihaja pomislek, do kakih konsekvenc bi moralo priti v našem narodnem razvoju, ako bi njih nastopanje doseglo popolen efekt: ako bi bilo naše razumništvo — in za to gre v prvi vrsti — popolnoma diskreditirano pred narodom! In ravno tu je morda dopuščeno vprašanje, da-li mladi gospodje nič ne mislijo — na-se, na svojo lastno bodočnost? Mi vsaj bi sodili, da mnogokateri izmed njih — zapustivši alma mater in podavši se v široki svet, bržčas ne pojde krompir kopat, ampak se lepo uvrsti med isto — buržoazijo! No, kako mu bo potem, ako bodo krogi, v katerih mu bo živeti, v očeh naroda sami oderuhi in njega tirani?!

In roko na srce, mladi gospodje! Ljudje govore — oprostite, če ne bi bilo res — da je napredek naroda češkega na vseh poljih človeškega znanja naravnost fenomenalen. In celo o našem malem narodu slovenskem govore ljudje, da je storil nekaj koračičev na polju napredka! Tu nam zastaja razum, ker ne moremo umeti, kako je bilo vse to možno, ako je naše razumništvo tako ničvredno, pokvarjeno in korumpirano?!

In kako absurdno! Kaka logika je to? Če je torej n. pr. tat ta in oni, potem dane bi smeli pozivati drugih ljudi, naj bodo poštenji? Če ta in oni izmed buržoazije ne vrši svoje dolžnosti do narodne skupnosti, ali naj bi vsled tega ne smeli pozivati vseh drugih, naj jo vrše? Grehe jednih treba žigosati, ali ti grehi ne dajejo še nikomur drugemu pravice do — grešenja!

Ad vocem: frazasto narodnjaštvo! Škoda, da se mladi gospodje niso izrazili koncizneje in precizneje, kaj da mislijo prav za prav pri tem! Da ni pravi narodnjak oni, ki samo kričijo in nič ne dela — to je gotovo. Da se samimi govori, napitnicami in živio-klici ne rešimo naroda, tudi to je res. Ali istotako je res, da ni še zgolj frazeri oni, ki o primerenih in umestnih prilikah govori narodu vspešne in navdušujočih besed. In zopet moramo zaklicati mladim gospodom: ako bi oni živeli tu mej nami, ako bi videli, kako nasprotnik izkorišča svojo politično moč proti našemu ljudstvu in uprizarja proti njemu divjo gonjo, kakor visoka gospoda pošiljajo na gonjo proti divjačini svoje gonjače in svoje — pse; ako bi videli mučno položeno voditeljev, ki morejo kazati narodu le na narodne in politične — nevspehe, ter na barsko sovražstvo od vseh strani, a morajo vendar skrbeti, da ta narod ne obupa; potem bi mladi gospodje govorili male drugače, in bi bili malce bolj previdni z očitjanjem »frazastega narodnjaštva«. Kakor posamičnemu človeku, ko se zviha v nesreči, tolažilna beseda vlija balzama v bolno dušo, tako tudi živa beseda, vspešbujevalen govor, vznešena apostrofa, ali če hočete »frazo«, povzdiguje dušo naroda, da mu ne zamrje vera v življenje, vera v bodočnost, vera v zmago njegovega prava! Ne, ne, mi se nič ne sramujemo svojega »frazastega narodnjaštva«. Gorje nam, ako bi v tem položaju — katerega pa nismo zakrivil mi, ampak tisto uzorno človeštvo, ki ima baje že rešeno narodno vprašanje v zmislu popolne narodne enakopravnosti —

gorje, ako bi ne imeli rodoljubne in tolažljive — narodne fraze! No, ceno očitjanja »frazastega narodnjaštva« moremo presoditi ravno po tem, da je najpogostejše rabijo naši socialni demokratje, ki tudi grozao ljubijo svoj narod v svojem srečju, v resnici pa konsekvantno glasujejo s sovražniki naroda in so v tesnih zvezah z onimi, ki naš narod proglašajo za — sužnja!

Da zaključimo! Proti nam delajo veleagresivne sile! V takem položaju je najboljša defenziva v — ofenzivi in najslabša taktika ona, ki še le tedaj dviga roko v obrambo, ko sovražna roka že maha. Zato moramo hoteti boj! Kdor pa je za boj, mora hoteti bojevnikov in — zaveznikov! Naši prvi zavezniki pa so Čehi že po dejstvu samem, da so tu se svojo močjo kakor mogočen političen činitelj: zbok svojega števila in svoje visoke kulture, do katere so se povzpeli. Kdor je torej za to, da naš narod srečno izvojuje svoj boj za svojo bodočnost, ta ne sme — dokler ta boj ne bo izvojevan — nositi v svojem srečju gorja vsega sveta, ampak oklepiti se mora onega, ki mu more pomoči, to je: sin naroda slovenskega ne sme odklanjati tudi politične vzajemnosti z narodom češkim!

Francosko-ruska zveza in Nemčija.

(Vidi: »Новое Время« št. 9019).

(Zvršetek.)

»Ob zvezi Rusije, Francozke in Nemčije se nikdo ne bo bal panislamizma in panmongolizma.« Tako nam obeta »slučajni politik«. No, za to bi se pa nehali bati tudi »panslavizma«. Nam pa se zdi, da za zvezo z Nemčijo ni vredno žrtvovati slovenske ideje. Mongolov in Islama se Rusi itak ne boje posebno. Rusi so se že na Kulikovem polju naučili boriti se ž njimi!

Idea zblizenja z Nemčijo vedno bolj očaruje oportunske kroge in faktorje oportunske zagriženosti toliko v Rusiji, kolikor na Francozskem. Francozko-ruska zveza je postala močna sila, je postala v močno politično dostojanstvo dveh narodov; radi tega se je ne more dati na cenitev in je sedaj zamenjati za drobiž.

Kaj bi se moglo dobiti zanjo? Gotovo ne malo. Koliko bi dala Anglija, ako bi bila vsprejeta vanjo? Koliko bi dala Nemčija samo za pravico, da bi mogla poslati v svet glas o soglasju Nemčije z dvozvezo, potrjen v »kompetentnih sferah«? Nemčiji ne treba mnoge. Ona ve, da se politika v sedanjem času ne dela po pisarnah diplomatov, marveč v srečju in umu narodov. Ako bi se toliko v francozskem, kolikor v ruskem narodu izpodkopala vera v vzajemno celoto, moč in popolnost francozko-ruske kombinacije, pomenilo bi to toliko, kakor da se je ta kombinacija približala osnovam, ki se vsako leto sklepajo na politični borzi in — že bi se začel njen razdor. Nemčija je preodvisna od svojega vzhodnega sosa, od njegove moččnosti; in naj se nahaja v kateremkoli odnosu do Rusije, vedno bo delovala proti tej poslednji. Rusi sami so pripravili Francozko v Kiel in ob času Fašode in Dreyfusove afere so mogli beležiti račun nemške hvalečnosti in nemškega — obrekovanja. Splošni ultimatum treh držav na adresu Japonske leta 1895 je provzročil Kiao-Sau, Peking in napore kaznilnih ekspediciij, da se je razvnel neugasen srd zoper vse inozemce na severu Kitaja. Ali naj se to še nadaljuje?

Imamo modro politično pravilo: »Druži se, ne s sosedom, toda s sosedom svojega sosa.

In to pravilo je veljalo za osnovo francozko-ruske zveze; a pod streho te zveze dajati prostorček nje najzlobnejemu sovražniku: to bi bilo skrajno nes pametno.

Konečno se iz vsega rečenega ne sme sklepati, da se dvozveza mora nahajati v sovražstvu z Nemčijo. Sovražstvo ni svojstvo ruske politike. Rusi želé od srca, da ohranijo dobre odnose do Nemčije, odnose dobrega soseda. Isto želi tudi Francozka, izvzemši malo in z vsakim dnem manjšo peščico zagriženih šovinistov, ki še vedno kriče o osveti — revanši. Od odnosa dobrega soseda in do zveze je pa cel prepad in Rusi smatrajo v svojo dolžnost, da se izrekajo proti stavbi mostu čez ta prepad!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 9. maja 1901.

O položaju. Iz danes došlih nam dunajskih listov posnemamo, da je sodba »dobro obveščenih parlamentariških krogih« to, da v vprašanju kanalov pride do kompromisa v najkrajšem času in sicer na podlagi predlogov, ki jih je stavila vlada. Razpoloženje v poslanskih krogih da je ugodno. Tako bi se že v tem zasedanju rešile predloge o investicijah in kanalih. Kompromis da se giba v tej smeri, da se del zneska, zahtevanega za vodne ceste, porabi za uravnavanje rek in melioracije.

Parlamentarne stvari. Železnični odsek je dovršil včeraj svoja posvetovanja o investicijskih predlogih in vsprejel vse točke. Poslanec Kaftan in Maštalka sta zahtevala naj zakon o plovnihih kanalih istočasno stopi v veljavo z investicijskim zakonom. Poljski poslanec Kolišer je izrekel nado, da se bo moglo doseči soglasje med nasprotnimi strankami in urediti stvar tako, da se obe predlogi zakoniti istočasno; le na tej predpostavki glasujejo Poljaki v odseku za investicijsko predlogo. Predlog posl. Kaftana naj se obe predlogi istočasno uzakonijo, je bil odbit.

Dr. Kramar o naši zvezi z Nemčijo. V včerajšnjem poročilu o predvčerajšnji seji zbornice poslancev, ko so razpravljali o deklaraciji nadvojvode Frana Ferdinanda povodom njega poroke z grofice Chotek, smo že omenili, da jeden najznamenitejših govorov v tej razpravi je bil oni češkega poslanca dra. Kramara. Ker so že nemški radikaleci in drugi Nemci porabili tudi to priliko, da so napadali nadvojvodo radi protektorata nad katoliškim schulvereinom, je posl. Kramar odbijal te napaie in slavni vladi priredil izborna lekcijo, kako mora Nemčija umeti svojo zvezo z Avstro-Ogrsko, ako hoče, da jej narodi te države ne bodo nasprotovali in nosili žrtve za izvrševanje dolžnosti, ki nam jih nalaga! Kajti o kakem navdušenju za to zvezo — čemu bi prikrivali to?! — ne more biti niti govora.

Najprej je dr. Kramar označil pravi zmisel besed, ki jih je nadvojvoda Fran Ferdinand govoril deputaciji katoliškega schulvereina. Dokazal je, da nemško gibanje »proč od Rima«, ni versko, ampak politično, ter da pomenja: Proč od Avstrije! Proti temu gibanju, da se je obrnil nadvojvoda. On ni hotel nastopiti proti kakim veri ali konfesiji, niti ne more misliti na spremembo načela enakosti in enakopravnosti vseh ver.

Potem je dr. Kramar, na trditve Nemcev, da oni so za pogodbo, ki sta jo oba vladarja podpisala v letu 1870, odgovarjal nastopno: Mari menite, da sta oba vladarja podpisala vaš linški program? Žalostno je, da se ta zveza smatra kakor absolutna potreba, brez katere Avstrija ne bi mogla

njej obstati in da se v njej vidi nekaj, kar treba zagotoviti v državnih temeljnih zakonih. Mi si drugače predstavljamo prijateljsko zvezo z Nemčijo. Mi vemo, da nismo mi, ki potrebujemo Nemčijo, ampak da bi bila Nemčija brez našega stališča, ako bi jej Avstrija ne pokrivala hrbet, najbolj osamljena država v Evropi. Nemčija ima interes na tej zvezi, ali posledica temu bi morala biti, da bi se ta zveza tu v Avstriji ne proglašala kakor nekaj sakrosanctnega in da ne bi plesali pred njo kakor pred zlatim teletom. Mi hočemo varovati dostojanstvo države pri tej zvezi, in pravimo, mi smo enakopravni členi v tej zvezi in ne dopuščamo, da bi nam komandirali od tam gori. Avstrijska politika, svestna si svojega cilja, bi rekla: Ako hočete, da ostanemo v zvezi, mora biti zveza lojalna: potem pa je tudi potrebno, da nemška vlada obsodi gibanje, ki je naperjeno proti naši državi in nje bodičnosti. Pri nas pa ni najti nobene vlade in nobenih ministrov, ki bi imeli poguma za povdaranje samostojnosti Avstrije, in če se je že našel kdo, pa ga naša vnanja politika desavouira. Zato moramo biti mi, ki vidimo vso to politiko tiča noja in nje škodljiv vpliv v vsej notranji politiki Avstrije, hvaležni nadvojvodi na pogumu, ki je vendar enkrat povedal, kar se mora povedati, in kar bi se bilo moralo že davno povedati.

Rusko-srbska vojna konvencija. Tudi mi smo bili omenili govorico, da se med Rusijo in Srbijo vrše pogajanja za sklopljenje vojne konvencije. To govorico je bil razširil znani angleški list »Times« s hudobnim namenom. Srbski poslanik na Dunaju zatrja, da na tej vesti ni nič resnice. Tudi beligradska »Zakonitost« odločno oporeka tej vesti. Priznava sicer, da bi taka konvencija bila po volji srbskega naroda, ker ga na to napotujejo plemensko sorodstvo, vera, tradicija in — nesebičnost Rusije. Evropa ne dočeka nikdar, da bi srbski narod bil v vrstah neprijateljev Rusije. Vendar je gori omenjena vest o vojni konvenciji izmišljena. Hudobni namen je spoznat na prvi pogled. Po podatkih v angleškem listu bi bila konvencija naperjena proti Avstro-Ogerski, a nagrado bi dobila Srbija v Turčiji. Namen je tu jasen: ob enem, Avstro-Ogersko in Turčijo, bi Angleži hoteli nahujskati proti Rusiji. »Zakonitost« pa ne izključuje, da je bila ta izmišljotina skovana v — Berlinu!!

Nemiri na Španjskem. Ta uboga država nikakor ne more priti do miru. Vedno pogostejša in hujša so poročila, ki prihajajo iz te države. Novejše brzojavke zopet poročajo o velikih izgredih, ki se dogajajo v Madridu in Barceloni. V Madridu so oboroženi delavci zažgali davčni urad in se sprijeli z vojaštvom; na obeh straneh so se poslužili orožja in je bilo mnogo vojakov in delavcev ubitih in ranjenih. Listi poročajo, da so nemire povzročili delavci v družbi s separatisti in anarhisti.

V Barceloni so polovili mnogo anarhistov, pri katerih so dobili orožje. Sploh se sodi, da so duša vsem izgreedom anarhisti, ki so iz družih dežel prišli na Španjsko.

Tržaške vesti.

† **Friderik pl. Schwarz.** Evo nekoliko živopisnih črtic pokojnega namestništvenga svetnika, Friderika pl. Schwarza, ki je predvčerajšnjim tako žalostno ponesrečil na železnižni progi blizu postaje Grljan:

Friderik pl. Schwarz je bil sin pokojnega dvornega svetnika in referenta za šolske stvari na tržaškem namestništvu, Frana pl. Schwarza. Rodil se je dne 1. sept. 1851 v Vodnjanu v Istri in je po dovršenih juridičnih študijah vstopil v državno službo kakor konceptni vežbenik na e. kr. namestništvu; pozneje je služboval deloma na Kranjskem — kakor okrajni glavar v Novem mestu in Postojni —, deloma v Bosni in od 1. 1891 na Primorskem, kamor je prišel kakor okrajni glavar v Pazinu. L. 1894. je bil dodeljen tukajšnjemu namestništvu, kjer je prevzel referat o deželno-gospodarskih stvareh, katero službo je opravljal do svoje smrti. Zapustil je mater, soprogo in jednega sina, ki je častnik v e. in kr. mornarici, in jedno hčer. Jeden sin je ponesrečil 1. 1899. Padel je bil z nekega drevesa v tukajšnji kadetni šoli tako nesrečno, da je ostal mrtev in lieu mesta. Star je bil še-le 18 let in je bil gojenec v tukajšnji atetni šoli.

Do družine pokojnega svetovaleca Schwarza, tako preganjane od nesreče, so v vseh krogih objavila najiskrenejše sočutje.

Hrvatski gostje v Trstu. V nedeljo dne 12. maja ob 5.35 min. pop. se pripelje z južno železnico v Trst 20 učiteljskih pripravnikov IV. tečaja kr. možkega učiteljskega v Zagrebu. Spremljali jih bodo trije profesorji na naučno ekskurzijo. V Trstu ostanejo dva dni in od tukaj odrinejo v torek s parnikom v Benetke.

Za čas, ko se bodo mili hrvaški gostje mudili v Trstu, priporočamo našim prijateljem, posebno naši mladini, da jim bo povsodi na roko.

V obrambo. Gospod Fran Klemenčič piše v neki obrambi, doposlani »Slovenskemu narodu«, tudi nastopno: »Jaz nisem zakrivil, da je »Slovenec« priobčil notico »Protikatoliško gibanje v Rojanu«, zaradi katere notice se je proti meni uprizorila tolika gonja v »Edinosti«, v zasebnih pismih in ustno.

Najprej jemljemo to izjavo g. Klemenčiča lojalno na znanje. Potem pa si dovoljujemo konstatirati: da je že »Slovenec« govoril o nekem osebnem proganjanju; da smo mi na to pozvali »Slovenec«, naj nam odgovori: kdo je osebno proganjal, kdo je bil osebno proganjan, in kakim načinom se je vršilo proganjanje? a da do danes še nismo dobili odgovora!!

Ker pa tudi g. Klemenčič govori o neki gonji proti njemu v »Edinosti«, po pismih in ustno, ga moramo že prositi najuljudneje, naj nam ne šteje v zlo, ako konstatiramo tu — pa ne, naj nam veruje to, iz kakih neprijaznih namenov, ampak le v svojo obrambo, da ne bo svet mislil, da v našem uredništvu sedé sami zlobni ljudje — da v tozadevnih polemikah v tem listu ni bilo nikdar omenjeno spoštovano ime gospoda Frana Klemenčiča, — kamo-li kakov napad na njegovo osebo ali čast! — ter da smo vedno polemizovali le proti dopisniku »Slovenčevemu«! In resnica je ta, da tudi v teh polemikah je bila najostrejša fraza ta, da je »Slovenčev« dopisnik »lojalna moč«. Priznavamo, da je bila to ironija. Ali vprašamo sodobne Slovence — brez razlike mišljenja —, ki doživljajo sedanje polemike, ko se ne priznava nikomur in se po časopisih vse pobija s »krampom«, »kolom« in s »hišami sramote«, vprašamo: pomenja-li ona ironična fraza res tako grozno osebno gonjo, tudi ko bi bili navedli kako ime, česar pa nismo storili?!

Kar se dostaje očitane gonje po zasebnih pismih, konstatujemo, da naše uredništvo ni storilo družega, nego da je v zasebnih pismih odgovarjalo na pisma g. Klemenčiča. S tem pa, če komu samemu osebno pišem, menili bi, da še nisem uprizoril osebne gonje proti njemu!

Ostaja še ustna gonja. Za druge ljudi seveda ne odgovarjamo. Kar se pa dostaje oseb našega uredništva, se moremo enostavno sklicevati na pričevanje tiste osebe, pri kateri jedini bi bilo možno škoditi gosp. Klemenčiču: gosp. odvetnika dra. Gregorina, moža-poštenjaka, te blage in najkonečijantnejše duše, ki bi raje samega sebe ugriznil v lice — če bi bilo to možno — nego da bi komu storil kaj žalega, najmanj pa g. Franu Klemenčiču! Gospod dr. Gregorin naj govori brez ozira in odkrito, da-li se mu je osobje našega uredništva kedaj približalo le z jedno samo besedo, kateri bi bil le od daleč namen: osebno škoditi gospodu Franu Klemenčiču?!

Stara pesem. V »Slovenskem Narodu« čitamo: »Nadarjeni pesnik, vseučilišnik gospod Ivan Muren — Aleksandrov je nevarno obolel na svojem stanovanju v cukrarni na Poljanah. Mladi mož živi zadnji čas, ko mu ni več mogoče opravljati službe, v bedi ter je v svojem žalostnem položaju navezan le na podporo dobrotvornih rodoljubov. Pripravljeni smo, poslane nam darove izročiti obbolelemu gospodu«.

Pridružuj se temu pozivu kliče slovenskim imovitnikom in razumnikom: pomagajte o pravem času, da se ne bo pozneje pevala tista žalostna pesem, kakor se je sosebno pevalo o ženijalnem Ketteju, ko je bilo — prepozno!

»Jedinstvo« o sladkozvitih besedah naših duhovskih »reformatorjev«. Rečeni list piše: V katoliškem listu »L'Amico« priporočuje se vsem, naj ljubijo svoj narod, tako Slovani kakor Italijani; ali nikdar da ne smejo iti tako daleč, da iz prevelike ljubezni do naroda postanejo razkolniki! Du-

hovniki pa da morajo spoštovati pravo vseh. Na oko je to lepo, ali drugačno je, ako se ve, kaj se namerja s tem: to je naperjeno protihrvatski in slovenski duhovščini, kateri bi hoteli reči, da — ako se bori za staroslovenski obred — s tem odpira pot unijatstvu, a unijatstvo je baje razkolniško! Ta hipokrizija ima tudi svoj pečat.

Omenivši protest, oziroma zahtevo, podpisano od vseh italijanskih duhovnikov, da se slovenski jezik popolnoma izključi iz tržaških cerkv, pravi »Jedinstvo« nadalje:

Sicer pa tudi ta spis, z vsem, kar se dogaja v Istri in po Sloveniji, pa tudi v Splitu, priča, kako da je prirejen sistematičen plan, da bi uničili vse, kar je našega!

Čudna dogodka župnika Jurizze. Pišejo nam: Župnik Jurizza se je vračal nekega dne na večer od neke domov. Ko je šel v Rojanu mimo nekega zidu, katerega ravnokar zidajo, zaslišal je za zidom neke čudne glasove, ki so ga tako prestrašili, da je takoj stekel na inspektorat in naznanil, da za tistim zidom prežijo njemu sovražni Slovenci, ki ga hočejo napasti. Hitro se je napotila tjakaj redarska patrolja, za katero je nekoliko oddaljeno (previdno korakal župnik Jurizza, oziraje se v strahu na desno in levo. Patrolja se je natihoma približala določenemu mestu in res je zapazila za zidom skrita dva individua, ki sta nekako čudno lamentirala... bila sta — maček in mačka. Da, da, strah ima velike oči!

Slovenke v Trstu in okolici! Ali hočemo res zaostati za svojimi sestrami iz bele Ljubljane? Gotovo ste čitale ali slišale, kako impozantno veselico so priredile narodne dame v Ljubljani v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Da bi me mislile na kaj takega, bilo bi naravnost nezmislno, ker nedostaja nam prostorov, in nedostaje delujočih moči. Naša dolžnost pa je, da storimo, kar je v naših močeh, in kolikor nam dopuščajo okoliščine. Ganite se vendar častite dame ter priskočite družbi na pomoč z malim darom!

Prosimo Vas, ne izgovarjajte se, da je prepozno, da se ni dovolj govorilo in pisalo o stvari. Vsi ti izgovori ne veljajo nič. Že meseca februarja smo opozarjale, da bo v maju bazar. Potem smo opominjale še enkrat, a zdaj je notica o tem skoraj vsaki dan. Dobile ste gotovo vse okrožnice, v kateri Vas prosimo, da kaj podarite za bazar. Saj ne pričakujemo bogatih darov. Vsaka stvar bo dobro došla. Posebno knjige, zabavne seveda, so nam najljubše. Prosimo še enkrat: ne zabite, kaj ste dolžne svojemu narodu, kateri čaka rešitve od vas! — Pošljite, pridite, agitirajte!

Odbor
družbe sv. Cir. in Metoda v Trstu.

Redni občni zbor »Tržaškega Sokola« se je vršil 4. t. v društveni telovadnici. Malo izza 8½. zvečer je starosta dr. Otokar Rybář otvoril zborovanje, pozdravil prisotne — kakih 50 na številu — ter predstavil vladnega zastopnika g. komisarja Šturma. Nadaljeval je povdarjal zasluge odbora prejšnjega društvenega leta in njegovega staroste brata Gregorina za razvitek »Sokola« sploh in za nabavo nove telovadnice še posebej ter je obrazložil, zakaj ni moglo društvo v zadnjem letu tako uspešno delovati, kakor se je, posebno gledé zabav in izletov, pričakovalo tu pa tam. Ožigosal je nestrpnost in zagriženost gospodovalne laške stranke, ki je ne samo »Sokol«, ampak tudi vsem ostalim slovenskim tržaškim društvom zaprla pristop do gledališč in družih, za zabave primernih lokalov ter nas srečno privela do »Narodnega doma«, v katerem se bo tudi »Sokol« mirno in krepko razvijal. Omenivši potrebo rednega obiskovanja telovadbe, ki pod vodstvom učitelja Berganta kaj lepo napreduje, zahvalil se je v imenu odbora učitelju in bratoma Podreki in Knavsu, ki sosi stekli posebne zasluge ob prirejanju in nadzorovanju plesnih vaj.

Na to so sledila poročila tajnika in blagajnika in učitelja telovadbe iz katerih posnemamo sledeče podatke.

Leta 1899. se je posrečilo vstrajnemu odboru prejšnjega leta vdobiti sposoben prostor za telovadbo v pritličju hiše »na zelenem hribu«; ali le malo časa je ostalo društvu v tej telovadnici, kajti čim je tržaški mestni magistrat izvedel, da neka slovenska društva nameravajo vzeti v najem »zeleni hrib«, kupil je sam dotično poslopje — sicer za nerazmerno veliko svoto, ali svoj cilj, da onemogoči napredovanje trž. slovenskih društev, je dosegel. »Trž. Sokol« je imel sicer glasov

pogodbe, sklenjene z lastnikom, pravico ostati še nekaj mesecev v omenjeni telovadnici, ali odboru se je zdelo bolj umestno in koristno, da si poišče novo telovadnico in da proti primerni odškodnini odstopi od pogodbe. V kratkem času se je posrečilo najti nov prostor za telovadbo — sedanjo telovadnico v ulici Coroneo št. 15. — in starosta, pooblaščen v to od odbora, se je pogodil z lastnikom prejšnje telovadnice, da plača isti društvu odškodnino 1200 kron.

Nova telovadnica se je hitro uredila in služila razven za telovadbo tudi za plesne vaje, ki so se prirejale vsako nedeljo, in za politične shode. Tekom društvenega leta priredilo oziroma udeležilo se je društvo več izletov in zabav, kateri so mu pripomogli ne samo gmotno, ampak tudi na ugledu. Prvi izlet se je priredil v Sežano dne 1. julija 1900. ob ogromni udeležbi. Izleta so se udeležila sledeča društva: »Hajdrih« s Proseka se zastavo, »Zvon« z Opčin, »Slov. pevsko društvo« iz Trsta korporativno, deputacija »Kola«, potem bratsko društvo »Postojnski Sokol« korporativno se zastavo in godbo in odsek »Goriškega Sokola«. Po prihodu »Trž. S.«, katerega so vsa društva se zastavami in godbo pozdravila na kolodvoru, vršila se je v vrtu hotela »Pri treh kronah« zabava, na kateri so iz uljudnosti nastopila vsa gori navedena pevška društva in naposled telovadci v prostih vajah in z vajami na orodju. Občinstvo, ki je bilo napolnilo obširen vrt do zadnjega kota, občudovalo je in burno pozdravljalo naše Sokole.

Slavnosti razvitja nove zastave »Gorenjskega Sokola« v Kranju 8. julija 1900. udeležila se je deputacija 10 členov z zastavo. Šest naših telovadcev udeležilo se je prostih vaj in vaj na orodju.

10. junija prošlega leta je priredilo društvo zabavo s telovadbo v Bazovici; 8. septembra istega leta udeležil se je »Sokol« korporativno se zastavo slavnosti blagoslovljenja zastave pevskega društva »Nabrežina« v Nabrežini. Malo izza tega t. j. 22. priredil je odbor povodom otvoritve nove telovadnice zabavo ob uljudnem sodelovanju »Slov. pevškega društva«, cenjene gospe Z. Štularjeve, bratov J. Štoka in Prunka in nastopom telovadcev. Najbolje pa je vspel »Miklavžev večer«, ta tradicionalna zabava »Trž. Sokola« dne 7. decembra 1900. v dvorani »Pri oger-skem kralju«, na kateri je iz uljudnosti nastopilo »Slov. pevsko društvo«.

Dne 13. januarja pa je bila v novi telovadnici javna telovadba gojencev, katerih najboljši šestorici je bil podeljen mal spomin.

Odkar obstoji »Tržaški Sokol«, prirejal je vsako leto veliko maskarado, ki je bila najelegantnejša, najživahnejša pustna zabava tržaških Slovencev. Letos pa ni mogel — vzlie občudovanja vrednim naporom brata Kranjca in družih gospod — »dobiti niti gledišča niti kake druge primerne dvorane. — Neizprosna smrt je posegla v prošlem društvenem letu v vrsto »Sokola« ter mu pokosila tri brate. 18. decembra 1900. je umrl g. Jakob Mankoč, oče in glava rodoljubne rodbine Mankočeve, 2. februarja t. l. Andrej Musič, nekdanji odbornik in vsestransko delujoč člen, 15. istega meseca nadobudni mladenič Fran Meden. Lahka jim zemljica!

Vsled odhoda k vojakom tajnika brata Josipa Prunka, ki je bil ob enem izvrsten predtelovadev, prevzel je tajniško posle dr. Černe in na mesto nadzornika telovadbe Frana Šolarja, ki je odpotoval v Spljet je stopil brat Podreka.

Konečno se je tajaik v imenu odstopajočega odbora prisrčno zahvalil vsem onim, posamičnikom in društvom, ki so z bratsko požrtvovalnostjo in ljubeznijo prihajali odboru in društvu na pomoč posebno pa slavnemu »Slov. pevskemu društvu«, ki je vsikdar šlo na roko »Sokolu«.

Začetkom društvenega leta je imelo društvo 172 udov, sedaj jih ima 130; pristopilo je tekem leta 41 radi malomarnosti v plačevanju udnine se je izbrisalo 72. radi nespodobnega vedenja je bil izključen eden člen.

Dohodkov je bilo K. 4620-36 (nad 600 kron od plesnih vaj), stroškov K. 4152-64, ostane v blagajni K. 467-72. — Inventar se je pomnožil za eno novo bradljo v vrednosti K. 233-64. Število udov, ki so zahajali k vajam, je bilo v raznih mesecih različno, največ jih je bilo 70, sedaj pa telovadi le 40 udov. Telovadci se delé v gojence, majše in starejše telovadce; od novembra meseca 1900. telovadi tudi ena vrsta dam.

Vse tri poročila so bila vsprejeta brez prigovora in prešlo se je na peto točko dnevnega reda: razgovor o udeležbi na vse-sokolskem shodu v Pragi. Ker je društvu vsled pomanjkanja potrebnih denarnih sredstev nemogoče poslati na ta shod deputacijo, sklenilo se je, da, ako pojde kdo od udov v Prago, je naprošen, da ob tej priliki zastopa društvo, oziroma, da prijavi to odboru, ki mu poda potrebno pooblaščenje. Prej, nego se je prešlo na volitev novega odbora, se je brat prof. Mandić v imenu prisotnih udov zahvalil odstopajočemu odboru za vspešno delovanje v korist in prospeh »Trž. Sokola«.

Potem je bil — in sicer jednoglasno — izvoljen sledeči odbor: starosta: dr. Otokar Rybář; odborniki: Brabeneč, dr. Černe, dr. Dolenc, Kuavš, Kranje, Maurin, Podreka, dr. Slavik; namestniki, Muha, Nikefor Stepančič, I. Štoka; pregledovalca računov: H. Kobau, Gračijan Stepančič.

Novoizvoljeni starosta je v kratkem ali jednatem govoru povdarjal korist »Sokola« za Slovaštvo sploh in posebno za naše tržaške razmere in je sklenil s pozivom do členov, naj čim bolj podpirajo »Trž. Sokola« toliko s točnim in vestnim izvrševanjem lastnih dolžnosti do društva, kolikor tudi z dovajanjem novih členov! In zahvalivši se ponovno vsem, ki so se udeležili zborovanja, je zaključil s krepkim: Na zdar!

Tržaška mladina. Sedemletni Ivan Ferro je sin renomiranega člena »kafesantantske« umetnosti, imenovanega Pinjatin. Stanuje v ulici Verrieri. Deček je po vzgledu svojih družih tržaških kolegov seveda kolikor se da poreden, toliko bolj, ker je sin slavnega Pinjatinja. Pred nekaj dnevi je deček pobegnil na vse zgodaj iz hiše in se vrnil še-le zvečer. Ko se je povrnil, vprašala ga je mati, kje da je dobil kosilo, ker ga ni bilo ves dan domov. Navihani deček pa si je znal prav dobro pomagati. Šel je h kapucinom, kjer so mu dali jesti. Mati mu je radi tega zaplenila obleko, vsled česar je moral ostati deček nekaj dni doma. Včeraj zjutraj pa je vnovič pobegnil, ne da bi bil niti zajutrkoval. Ta prestopak pa je moral drago plačati. Na koncu pomola sv. Karla se je pretepal in lovil z drugimi takimi poredneži, kar je končalo s tem, da je Pinjatinjev vrli sinček padel v morje. Za srečo ga je rešil čolnar Bernard Saló in ga ponesel, na pol mrtvega, na rešilno sobo v sanitetni hiši, kjer so mu piloti pomagali do življenja. Kmalu na to sta došla tja Pinjatin in njegova žena ter sta nadebudnega sinčka vzela s saboj domov.

Prava beseda. »Jedinstvo« piše ozirom na boje na Kranjskem: Liberalizem ni težizem. Vsakdo mora ljubiti svojo vero, a spoštovati ono drugih; sploh je vprašanje vere vprašanje vesti, katere se ne sme dotikati nikdo in pri nikomur, naj bo katere-koli vere hoče.

Prikazen iz narave. Z Opčin nam pišejo: Dne 7. t. m. okoli 9. ure in pol predp. padale so med dežjem tu pa tam tudi krvave kaplje. Dve taki kaplji sti padli na roko neki plevici na polju in je vsaka kaplja imela kake 4 cm² površja. O tem se je prepričalo več okoli stojčih oseb.

Rinaldo. Bilo je pred par dnevi. Ivan Belušič, konjar v nekem dvoreu blizu sv. Andreja, je mirno spal na slami v jednom kotu obširnega hleva. Skozi malo okno je sijala notri mesečina in obsevala Ivanovo ležišče. Bilo je pozno v noč. Kar na enkrat so se počela vrata previdno odpirati. Lestva, naslonjena na vratih, se je zvrnila močnim ropotom na kameniti tlak. Kokoši so se vsled tega prebudile in v družbi s petelinom počele preplašeno frifotati po hlevu in na ves glas kokodakati. Pes je lajal ter se zaganjal na vso moč, da bi se odtrgal od verige in naskočil na belo prikazen, ki je nepremično stala med vratmi. Konjar se je prebudil, skočil po koncu, pograbil gnojne vile ter zavpil na vse grlo: kdo je?!

— Ne bojte se, jaz sem, jaz — odzvala se je prikazen med vratmi.

Konjar je zažgal švelsko užigalko in zagledal domačega vrtnarja Rinalda, ki je stal pred njim v sami spodnji obleki.

— Kaj hočete tukaj?

— Nič, prosim vas le, da mi dovolite vzeti psa s seboj, ker se mi zdi, da se je nekdo priplazil v mojo sobo.

Rinaldo je odvezal psa in odšel, vrata je pustil odprta. Konjar je zopet zaspal. Kokoši so polagoma poiskale svoje kole, kamor so posele in zaspale. Petelin, vidé, da zopet vlada mir v njegovi družini, je zasel svoje vzvišeno mesto, preštel še enkrat svoje drage

in ker »ni manjkal nihče vseh«, utaknil glavo previdno pod perutnice. Luna se je skrila za gost lovorjev grm pred hlevom poleg okna. V hlevu je nastala globoka tema in popolen pokoj. Ko se je konjar Ivan zbudil drugo jutro in hotel obleči boljše obleko, pograbil je svojo skrinjico. Iskal jo je po vseh kotih, a zastonj. Slednjič je šel na vrt, kjer jo je našel kakih 40 korakov od hiše, v nekem grmovju — svojo skrinjico, a razbito. Obleka je bila sicer vsa notri, le štiristo kronic denarja, katere je tam hranil, nikakor ni bilo možno najti.

Prišli so možje pravice in utaknili vrtnarja-redarja Rinalda v zapor, kjer bo čakal svojo usodo.

Regimentno »nabit« je bil sinoči 52-l. delavec Josip M. iz ulice Pane št. 2. Prišedši domov je delal grozen špektakel in je upil, da je bilo vse po koncu. Potolkel je svojo ženo in vse, kar mu je prišlo pod roko. Slednjič se je pritolkel tako daleč — da so ga vzeli policaji.

Nepošten berač. Na stanovanje Josipine Švigel, v ulici Pietà št. 2, je prišel včeraj zjutraj 24-letni Edvard C., znan pijanec, in prosil gospodinjo, naj mu daruje kako malenkost, ker je prišel ravnokar iz bolnišnice. Švigel mu je velela, nekoliko počakati, dokler se povrne domov nje sosed, ker ona ni imela drobiža. Čez nekoliko časa je šla gospodinja v kuhinjo. C. je porabil trenotek, ko je bil sam v sobi in je ukradel zlato uro, vredno 80 kron. Nato je hitro odšel in rekel, da se povrne pozneje. Nekoliko pozneje je šla Švigelj zopet v sobo in zapazila, da jej manjka ura. Stvar je naznanila policiji, katera je prišla tatu, ki je bil med tem že uro zastavil za 36 kron.

Nagla smrt. V hiši Antona Šuke v Barkovljah je umrl včeraj zjutraj laški podanik, 35-letni delavec Josip Sartori.

Iz pred naših sodišč. Tržaško okrajno sodišče je obsodilo včeraj kočijaža Ivana Marijo Kante iz Rocola na 3-dnevni zapor, ker je dne 26. m. m. vsled nemarnosti povozil 60-letnega domobranskega stotnika Karola Travanija z Dunaja.

Dražbe premičnin. V peek, dne 10. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbе tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Poste Nuove 4 stroj; Greta 36, hišna oprava; Vrdela 538, voz; ulica dei Forni 7 železna blagajna; ulica Cecilia 10 in Poste 9, dvokolesna kočija (bironcino); ulica Caserma 2, tiskarski stroj; ulica Commerciale 20, Pauliana 12 in Tivarnella, steklena omara.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 14.7, ob 2. uri popoldne 20.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 754.4. — Danes plima ob 2.42 predp. in ob 11.56 pop.; oseka ob 6.43 predpoludne in ob 6.39 popoldne.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel jutri v petek zvečer ob navadni uri svojo redno sejo.

Za bazar, ki ga priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Barkovljah v nedeljo 12. t. m. so podarile nadalje ga. Marica »Hostnikovo rusko slovnico«, g. Ponikvar »Prešernove poezije in galanterije«, ga. Furlani Prešernovo sliko s krasno izdelanim okvirjem, g. Püschl šatulo pisnega papirja, g. N. N. galanterijske okrasek.

Gospa in gospice Klodič pl. Sablodoski krasno vezano knjigo »Smart Small Age Cengijča«, umetno slikano svileno pahljačo, 2 krasno slikana stenska krožnika in lepo šatulo s pisalno opravo, ga. Verginija Furlani krasno plišasto šatulo za rokavice, ga. Ivanka Doles dve veliki vazi za evetke, ga. Ines Skuk in gospica Matilda Skuk velik secesionistiški krožnik za desert in lepo soho za sobni okrasek; ga. Ivanka Klemenčič dve kristalni stojalci za kabinet fotografije, ga. Marija Aite (trgovina) 1 in pol dueata finih platnenih žepnih rut.

Gospod Jurea Fran, trgovec v Postojni je daroval ob sklepu svojega računa ženski podružnici sv. C. in M. 5 kron. Da bi pač našel mnogo posnemovalcev ob sklepanju trgovskih računov! Za bazar ženske podr. sv. Cirila in Metoda je podaril Fran Godina 1 krono, ga. Tončka Gregorič Barriera vecchia 4 eno škatljo z 12 dišečimi toaletnimi milami.

Srčna hvala cenjenim darovalkam.

Občni zbor »Delalskega podpornega društva« bo — kakor je bilo že priobčeno — v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. in pol uri

pop. v dvorani »Tržaškega Sokola« (ulica Coroneo). Ker mora biti »Sokolova dvorana« že ob 5. uri prosta, naprošeni so vsi člani »Delalskega podpornega društva«, da prihite pravočasno na zborovanje, da je bomo mogli zaključiti vsaj do 5. ure.

O d b o r.

Občni zbor pekarske zadruga se bo vršil, ker je bil včeraj nesklepčen, v soboto ob 4. uri popoldne in bo sklepal ob vsakem številu navzočih.

Vesti iz ostale Primorske.

× Samostojna brzojavna postaja v Karpanu. Dne 6. maja t. l. odpri se je v Karpanu, političnem okraju Pazin, nova brzojavna samostojna postaja z omejeno dnevno službo.

Vesti iz Štajerske.

— G. Simon Kukec, narodni pivovarnar v Žaleu in Laškem trgu na Štajarskem ter naš ožji rojak, je na lanski svetovni razstavi v Parizu razstavil svoje marčno, granatno ter cesarsko pivo. Ravnokar so mu poslali iz Pariza veliko kolajno d' Or z lakavo priznalno diplomu za razstavljeno pivo. Ako pomislimo, da so na pariški razstavi tekmovali pivovarnarji skoraj vsega sveta s svojimi izdelki, moramo biti Slovenci pač ponosni na svojo narodno trdko. G. Kukec pa je s svojim odlikovanjem priboril slavo tudi savinjskemu hmelju, kajti njegovo pivo je varjeno izključno iz domačega hmelja. Bodimo dosledni ter cenimo domače, na kar nas morajo še le tuje opominjati! Narodni krčmarji in založniki piva ter sploh pivo pijoče občinstvo, izpolnujte geslo: »Svoji k svojim!«

Razne vesti.

Petrograd in Cetinje. S Cetinja poročajo, da kneginja Milena prihodno soboto odpotuje v Bar s posebnim parnikom od koder pojde v Rim, da bo navzoča na porodu svoje hčere kraljice Jelene. Kneginjo bosta spremljevala minister Popović in prestolonaslednica Milica. Kneginja Milena je že sprejela srebrno, z zlatimi nitmi prepleteno zibelj, katero je izdelal eden kotorskih zlatarjev in ki jo podari kneginja za kraljevega novorojenca. Knez Nikolaj se poda v Rim pozneje, kjer bo prisostvoval krstu novorojenca. Na Cetinju se govori, da bo car Nikolaj Ruski sam za krstnega botra, ako bo novorojenec moškega spola. V tem slučaju bi se dal car zastopati po jednem velikih vojvod. Te vesti dokazujejo, kako pristrani in neomajljivi odnošaji vladajo vedno med petrograjskim in cetinjskim dvorom.

Književnost in umetnost.

Glasbena Matica. Ker je sedanji oddelek slušateljev pouka v harmoniji tvarino predmeta dovršil, otvori se v soboto, dne 11. t. m. v šoli Glasbene Matice v Ljubljani nov tečaj pouka v harmoniji in v četrtek, 16. t. m. nov tečaj pouka v kontrapunktu. Vse one, kateri hočejo svojo glasbeno izobrazbo v harmoniji, kontrapunktu in pozneje eventuelno v kompoziciji spopolniti, opozarjamo na otvoritev teh tečajev, katere vodi koncertni vodja g. Matej Hubad. Oglasila sprejema v uradnih urah (vsak dan od 4—5. ure) šolski vodja g. Fran Gerbič.

Brzojavna poročila.

Iz katedralnega kapitlja v Poreču.

DUNAJ 9. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja: Njeg. vel. cesar je imenoval kanonika katedralnega kapitlja v Poreču, Olivija Rismondo, stalnim dekanom in stolnega vikarja v Poreču, Antona Rosarja, kanonikom istotam.

Državni zbor.

DUNAJ 9. (B.) (Zbornica poslancev.) Seja je začela ob 11. in pol uri. Po prečitju došlih spisov so ministri predsednik dr. Körber, železniški minister Wittek in minister za nauk Hartel so odgovarjali na celo vrsto interpelacij. Potem je zbornica prešla na dnevni red t. j. na drugo čitanje predloge o davku na žganje.

V imenu dotičnega odseka je poročal poslanec David pl. Abrahamoviz. Mej došlihi spisi je tudi predlog poslanca Ofnerja za primerno sestavo § 14. državnega temeljnega zakona in § 7. o oblasti sodnikov. Nadalje je mej došlihi spisi interpelacija posl. Eisenkolba in Herzoga radi dogodkov v nemško avstrijski literaturni družbi.

Načelno važna razsodba za tržaške učitelje.

DUNAJ 9. (P) Včeraj se je vršila na upravnem sodišču razprava na pritožbo Stefana Ferluge, učitelja na Opčinah, proti tržaški občini radi određenja dveh kvinkvenij. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi. (Jutri se bomo nekoliko obširneje bavili s to razsodbo, ker je načelno važna za učitelje tržaške občine, zlasti pa za okoličanske, katerim se čisto brez vsacega razloga odrekajo kvinkvenije. Op. ur.)

Antisemitsko gibanje v Algiru.

PARIZ 9. (B.) Agence Havas javlja iz Algira: Naredba prefekta proglašja odbore antisemitov in nacijonalistiško antisemitske mladine razpuščenimi. To naredbo utemeljuje s tem, da je javne nemire pripisati zborovanjem teh odborov.

Ruski jezik na Srbskem.

BELIGRAD 9. (B.) Kraljevi ukaz odreja, da je v vse nižje in višje tečaje voaških akademij uvesti ruski jezik, kakor učni predmet.

Dogodki na Španjskem.

PARIZ 9. (B.) Agence Havas javlja iz Madrida: V Barceloni so se včeraj dogodili novi izgredi. Vojaštvo je energično poseglo umes. Mnogo oseb je bilo ubitih in ranjenih. Generalni kapetan v Cataloniji, general Delgado je baje podal svojo ostavko in ga načomesti general Luque. Poročila iz Bilbao govore o močnem gibanju v obsežju rudnikov.

Turško nasilje.

CARIGRAD 9. (B) V svojem odgovoru na protest poslanikov proti samooblastnemu zaplenjenju inozemskih pošt nih vreč, došlih minolo nedelje po pošt ni upravi turški, skuša turška vlada pojasniti ta čin nasilja s tem, da se sklicuje na pravico do zasledovanja utihotapljenih predmetov.

Turška vlada trdi v svoji noti, da so bili v pošt nih vrečah najdeni mnogi dragoceni predmeti, sumokresi in spisi, škodljivi za Turčijo. Turška vlada obdoljuje ptuje poštne ravnatelje, da olajšujejo uvajanje predmetov kontrabande na škodo poštne uprave turške in otomanskega fiskusa. Porta vstraja končno pri tem, da je bila opravičena do omejenjene odredbe.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna polišta
vseh vrst.
T R S T
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, vokal Piazza Rosario št. 2
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
(šolsko poslopje)
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Gene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDIN.
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prost.
Prevezna vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Kdor potrebuje žaluzije, tkane lesene ali pletene rolete, železne ali lesene zatvornice za prodajalnice, naj se obrne naravnost na

Prvo hrvatsko tovarno žaluzij roletov, lesenih in železnih zatvornic in kartonaže

G. Skrbić

ZAGREB

Medulićeva ulica številka 16.

Ceniki brezplačno in franko. Varnost se potvrdjuje zastopnikov, ki zahtevajo denar v naprej.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Kozuhar in izdelovalec kap —
Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si budi.

Cene zmerne.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega emajliranega železa, prekaša vse druge enake izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter je zelo po ceni in brez konkurence. Zaloga popolne kuhinjske oprave. Novost te vrste je patentovani stroj za kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam od sebe, ne da bi bilo ga treba nadzorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfinije testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu otrobi. — Razpošilja naravno blago tudi na deželi na debelo in drobno. — Cene razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in z zmernimi cenami.

Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom po naročbi na debelo in drobno. Pošiljatve na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani

Josip Gregorič

Chief-Office : 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zaloga na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

o že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih naslednjih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglic, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane, stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razslizujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštnine prosto pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati izvrstno krepčilo za šelooce in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/4 litra 1 gld. 60 kr., 1/2 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi se vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošilje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošilje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabu prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza“.)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, modrei, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenje, angleški predmeti od gumijske in nepremočljivih snovi.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zaviti z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
Elizabetine ulice 5.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont vred pošilja le za 2 gld. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka.

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakova.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal

ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer priporoča za binkostne praznike in birmo: obleke za moške od gld. 6.50 do 24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovi za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Cglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima velko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krogandov, konfetov, raznovrstnih sladčij v kosih in škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birmo, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 2 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga raznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej e. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovoljev gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.